

BADANIA I ANALIZY PRZYRODNICZE
FIRMA "CYGNUS"
STANISŁAW CZYŻ
ul. Wierzbowa 18/61; 42-216 Częstochowa
tel. 668 839 528; cygcyg@wp.pl

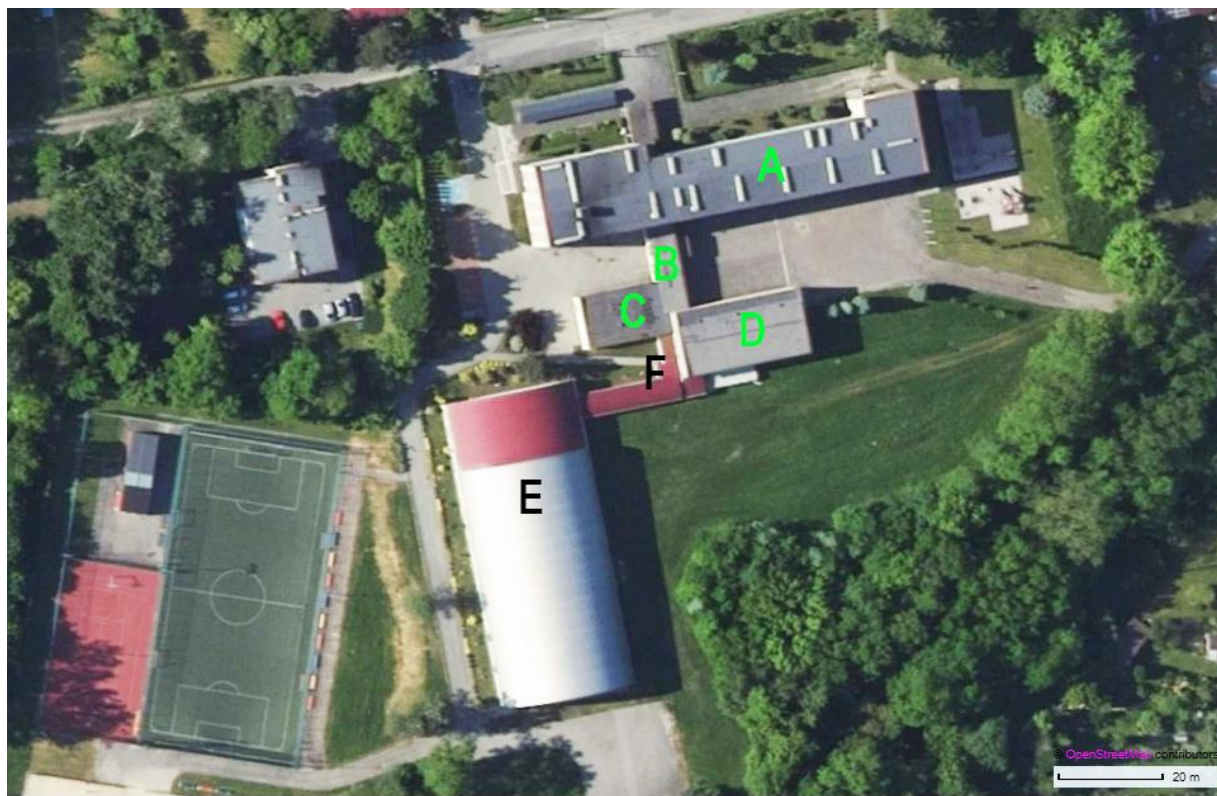
Stanisław Czyż

**OPINIA PRZYRODNICZA OKREŚLAJĄCA GNIAZDOWANIE PTAKÓW I PRZEBYWANIE
NIETOPERZY W BUDYNKU SZKOŁY PODSTAWOWEJ PRZY UL. AKACJOWEJ 1
W KRZANOWICACH**

Częstochowa, wrzesień 2025

Opis budynku

Kompleks budynków Szkoły Podstawowej w Krzanowicach powstał w latach 70-tych XX w. W skład zabudowań wchodzi; segment A - pełniący funkcje administracyjno-dydaktyczną, segment D – sala sportowa połączona łącznikiem (B) oraz zaplecze techniczne (C). Segment A to budynek trzykondygnacyjny zbudowany na rzucie prostokąta z wentylowanym stropodachem. Okienka wentylacyjne mają kształt kwadratu o wymiarach ok. 20 x 20 cm. Długość budynku A wynosi ok. 75 m a jego szerokość ok. 16 m. Dach dwuspadowy na zewnątrz kryty papą. Pozostałe segmenty niskie, jednokondygnacyjne również z wentylowanym stropodachem. Długość segmentu C wynosi ok. 17 m a jego szerokość ok. 11 m, natomiast długość starej sali gimnastycznej (segment D) wynosi ok. 24,5 a jej szerokość ok. 18,5 m. Segmenty A, C i D łączy łącznik (segment B) o długości ok. 17 m i szerokości ok. 5 m. Nowo wybudowana hala sportowa (E) wraz z łącznikiem (F) nie będą poddane termomodernizacji. Kratki zabezpieczające stropodach w większości uszkodzone lub nie występują.

Fot. 1. Krzanowice ul. Akacjowa 1 – zabudowania Szkoły Podstawowej – widok z góry.

Fot. 2. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment A w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – część elewacji północnej

Fot. 3. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment A w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – część elewacji północnej

Fot. 4. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment A w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – dalsza część elewacji północnej

Fot. 5. Krzanowice ul. Akacjowa 1, segment A w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – kontynuacja elewacji północnej

Fot. 6. Krzanowice ul. Akacjowa 1, segment A w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – końcowy fragment elewacji północnej.

Fot. 7. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment A w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – elewacja zachodnia.

Fot. 8. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment A w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – część elewacji południowej.

Fot. 9. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment A w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – dalsza część elewacji południowej

Fot. 10. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment A w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – dalszy ciąg elewacji południowej.

Fot. 11. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment A w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – końcowy fragment elewacji południowej.

Fot. 12. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment A w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – elewacja wschodnia.

Fot. 13. Krzanowice ul. Akacyjowa 1. Pod ścianami segmentu A znaleziono liczne wypluwki pochodzące od pustulek *Falco tinnunculus*. Ślady te świadczą o gniazdowaniu tego gatunku sokoła w obszarze stropodachu budynku. Wypluwki znajdowano od strony zachodniej, wschodniej i południowej.

Fot. 14. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment B w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – elewacja wschodnia

Fot. 15. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment B w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – elewacja zachodnia

Fot. 16. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment D w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – elewacja północna

Fot. 17. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment D w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – elewacja wschodnia

Fot.18. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment B w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – elewacja południowa

Fot. 19. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment B w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – elewacja zachodnia

Fot. 20 Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment B w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – elewacja zachodnia

Fot. 21. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment B w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – elewacja południowa

Fot. 22. Krzanowice ul. Akacyjowa 1, segment B w kompleksie budynków Szkoły Podstawowej – elewacja północna

Wyniki kontroli przyrodniczej

W dniu 17.09.2025 roku przeprowadzono oględziny zabudowań. Należy zaznaczyć, że czynność tą wykonano przed zasadniczym okresem lęgowym ptaków zasiedlających budynki i okresem rozrodczym nietoperzy. Kontrola budynku wykazała, że w większości przypadków zabezpieczenia stropodachu są niekompletne albo zupełnie ich brakuje. To sprawia, że szczególnie stropach segmentu A jest dogodnym miejscem lęgowym dla ptaków. Wielkość otworów wentylacyjnych (ok. 20 x 20 cm) sprawia, że liczba gatunków ptaków mogących zasiedlić taki stropodach jest ograniczona do dwóch: kawki (*Corvus monedula*) oraz pustułki (*Falco tinnunculus*). Ponieważ wysokość dolnej krawędzi otworów wentylacyjnych od stropu jest niewielka nie jest to miejsce w pełni odpowiadające kawkom, które są dziuplakami. Stropodach zajmują z całą pewnością pustułki. Ślady pod budynkiem w postaci tzw. „wypluwek” (zwróconych części pożywienia, które nie są przez te ptaki trawione, np. kości, sierść gryzoni itp.) jednoznacznie wskazują na odbywanie lęgów przez te ptaki. Nie jest wykluczone, że budynek zasiedla więcej niż 1 para tych sokołów. Wypluwki znajdowano pod otwartymi otworami wentylacyjnymi pod każdą z elewacji z wyjątkiem północnej. Zasielenie „kolonijne” pustulek w okresie lęgowym jednego budynku znane jest z wielu miejscowości w Polsce. Kierując się zasadą przezorności oszacowano, że **budynek w części A zasiedlają 1 – 3 pary tych ptaków.**

Obserwacje przeprowadzone w godzinach po zachodzie słońca nie wykazały aktywności nietoperzy w obrębie budynków. Również nasłuch prowadzony za pomocą detektora był

negatywny. Na segmentach B, C i D nie stwierdzono śladów gniazdowania ptaków jak również obecności nietoperzy.

Wnioski i zalecenia

- Budynek Szkoły Podstawowej w Krznowicach przy ul. Akacjowej 1 **jest siedliskiem lęgowym pustułki *Falco tinnunculus* w liczbie 1-3 par zasiedlających segment A. Segment ten nie będzie poddany pracom termomodernizacyjnym.**
- Termomodernizacją objęte zostaną segmenty B, C i D – a więc budynki nie zasiedlone przez gatunki chronione.
- Prace na segmentach B, C i D nie powinny powodować płoszenia lub niepokojenia lęgowych pustulek gdyż są to budynki niskie, jednokondygnacyjne, oddalone od miejsc lęgowych pustulek.
- W związku z zakresem prac inwestor nie musi występować do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z wnioskiem o wydanie decyzji na odstępstwa od zakazów dotyczących gatunków chronionych a prace mogą być prowadzone bez ograniczeń co do terminu ich wykonywania.

Częstochowa, 17.09.2025

Stanisław Czyż
współpracownik terenowy
Stacji Ornitologicznej MiZ PAN w Gdańsku

Uwarunkowania prawne

Regulacje prawne odnoszące się do ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających obiekty budowlane zawarte są w wielu aktach prawnych, w tym: w Ustawie o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 roku i Rozporządzeniu do tej ustawy z 6 października 2014 r., Ustawie Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 r., Ustawie o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie z 13 kwietnia 2007 r., Ustawie o ochronie zwierząt z 21 sierpnia 1997 r. i jej nowelizacji z 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawie Prawo budowlane z 7 lipca 1994 r.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U z 2016 r. poz. 2183)

Na podstawie art. 49 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz.U. z 2015 r. poz. 1651) zarządza się, co następuje:

§ 8 pkt. 1. W stosunku do dziko występujących ptaków należących do gatunków, o których mowa w lp. 479 w załączniku nr 1 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
 - 2) umyślnego okaleczania i chwytania;
 - 3) umyślnego niszczenia ich jaj
 - 6) niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd;
- 8) umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych;

§ 9. Wprowadza się następujące odstępstwa od zakazów:

- 1) zakaz usuwania gniazd, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 8 oraz w § 8 ust. 1 pkt 6, nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd z budek dla ptaków i ssaków;
- 2) zakaz usuwania gniazd, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 8 oraz w § 8 ust. 1 pkt 6, nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne;

§ 10. W stosunku do gatunków zwierząt objętych ochroną ścisłą oraz częściową, o których mowa w lp. 1-478 i 480-592 w załączniku nr 1 oraz w lp. 1-210 w załączniku nr 2 do rozporządzenia stosuje się następujące sposoby ochrony:

- 1) inwentaryzowanie, ocena stanu zachowania, monitorowanie stanowisk, siedlisk, ostoi i populacji zwierząt oraz prowadzenie i udostępnianie baz danych dotyczących ich stanowisk i ostoi;
- 2) zabezpieczenie ostoi, stanowisk i siedlisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi;
- 3) ustalanie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków;
- 4) wykonywanie zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan populacji lub siedlisk zwierząt polegających na:
 - g) budowie sztucznych miejsc lęgowych, wodopojów,
 - h) dostosowaniu sposobów i terminów wykonywania prac agrotechnicznych, leśnych, rybackich, budowlanych (w tym hydrotechnicznych), remontowych i innych, tak aby zminimalizować ich wpływ na zwierzęta i ich siedliska.